

ZADRUGAR

Glasilo „Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnik v Sloveniji“ v Ljubljani VII

Izhaja vsakega prvega v mesecu. = Naročnina letno za nečlane Din 18.—. = Posamezna številka stane Din 1'50. = Dopisi in reklamacije naj se pošiljajo na upravni odbor N. Z. U. D. Ž. Ljubljana VII

Zadružni pokret in uspeh

Malokatero polje je za vzgojo in izobrazbo delavskih teženj tako primerno, kakor zadružni pokret.

Eno je gotovo, da zadružni pokret s svojimi različnimi konzumnimi, produktivnimi in kreditnimi zadrugami v znatni meri prispeva, da se dvigajo delovni pogoji in življenjski interesi meznega delavstva.

Posebno kar se tiče upliva konzumnih zadrug v zvezi s produktivnimi zadrugami na cene na svetovnem tržišču, se bo našel malokdo, ki bi hotel ta upliv zmanjševati ali celo zanikati.

In ravno radi praktično dokazanih uspehov se je ta zadružni pokret tako hitro in mogočno razmahnil, da danes obsega in objema zadružna ideja skoro celi svet.

Ta praktični pomen in učinek daje impulzivno moč vsem, ki še živijo od dela svojih rok, da vidijo rešitev svojih socialno-gospodarskih in kulturnih ciljev le v zadružnem pokretu.

Značilno za presojo praktičnega učinka naj navedemo en sam primer, ki v dovolj jasni luči dokazuje gorenje trditve.

V letu 1914 v času, ko so topovski streli pretresali ozračje po vseh deželah, je zašlo gospodarstvo Evrope v najtežjo krizo, ki je bila videti skoro nepremostljiva, imamo zaznamovati ravno v času največje krize velikanski zadružni razmah.

Od tedaj pa do danes nismo opazili v zadružnem pokretu prav nikakega nazadovanja, marveč stalen napredek.

V nekaterih deželah Evrope se je zadružni pokret potrožil, da celo počelvoril.

Tudi po vojni se je zdelo, da bo zadružni pokret zašel v neizbežno krizo, pa je bil učinek ravno nasproten.

Zadružni pokret ni samo ostal na doseženi višini, marveč je zavzel še večji razmah navzlic dejstvu, da je demoralizacija in materijalističen egoizem slavil svoje največje orgije.

Kar je v svojem jedru zdravo, to ne propade nikdar. Moč zadružne misli je pritisnila ob zid vse takozvane osrečevalce

ljudstva, ki so hoteli iz ljudske bede izkoristiti pijavkam zaslužnjene proletarijata kovati svoj posebni kapital.

Kdor danes nastopa proti zadružništvu, je temu kriva velikanska nevednost ali pa prirojena zloba.

Eno in drugo sicer lahko ovira uspešen in hiter razmah, vendar ga zaustaviti ne more več.

V zadnjih 10 letih se je število konzumnih in drugih zadrug tako pomnožilo, da o dosegu končnega cilja, ki ga goji in propagira zadružništvo, nihče več ne dvomi.

V Nemčiji, Švedski, Franciji in na Finskem se je zadružništvo tako razmahnilo, česar nihče ni pričakoval.

V Švici je danes 15% vsega prebivalstva organizirano v konzumnih zadrugah, da ne omenjamo pri tej priliki velike matjuške Rusije in zibelke svetovnega zadružništva, velike Britanije.

Kljub temu, da so zadružniki v pretežni večini družinski očetje, smemo brez skrbi verjeti, da v teh deželah več kot tretjina prebivalstva daje zadrugam na razpolago del svoje kupne moči.

Sedmino porabe čaja in sladkorja, ki se ga porabi na Angleškem, prodajajo zadružne nakupovalnice na debelo.

Na Švedskem razdele njihove zadruge skoro 30% porabljenega suhega kruha.

Še večji pomen zadružnega pokreta pa nam postane še bolj jasen, če pomislimo, da znaša promet angleških konzumnih zadrug skoro štiri in pol milijarde nemških mark.

Angleška velenakupovalna zadruga sama je največje trgovsko zadružno podjetje, najvažnejši fabrikant in največji veleposestnik na Angleškem.

Razpolaga s 100 obrati v 40 različnih panogah obrtne produkcije; njena produkcija, ki se je po vojni podvojila, je vredna čez 600 milijonov nemških mark.

Konzumno-zadružni pokret je postal v vseh evropskih državah važen delodajalec, ki zaposluje znatno število meznih delavcev.

Splošno se priznava, da so se konzumne zadruge trudile ustvarjati in vzdrževati za svoje osobe vzorne delovne pogoje.

V mejah, ki jih določa konkurenca in splošna blaginja, so konzumne zadruge orale ledino za napredek delavske zakonodaje z ozirom na delovni čas, mezd, varovanja, dopustov itd.

Odkar se je omajalo svetovno kapitalistično gospodarstvo zlasti evropsko, je zadružni pokret igral odlično vlogo, katerega pomena niti ni mogoče preceniti.

Zadružna mreža, ki se razteza preko vseh narodov, in ki družijo vse družabne sloje, je bila v času po vojni najtočnejša opora za obnovo zrahljanega gospodarskega življenja, brez katere bi bile marsikateri gospodarske reforme nemogoče.

Iz goraj povedanega sledi, da se stopnjema in sigurno približujemo novemu gospodarskemu redu in da bo po strmoglavljenju današnjega kapitalističnega reda zavladal zadružni gospodarski red.

Edino zadružna moč in praktični uspehi zadnjih deset let nam jamčijo, da se nismo zmotili.

Kreditiranje

Naša zadruga je dajala od vsega početka članom blago na kredit. Ustanovljena po Uredbi o »Nabavljalnih zadrugah« in v smislu določil te uredbe sploh ne bi smela dajati na kredit. V kolikor je dajal na kredit je napram »Savezu« odgovarjal upravni odbor, napram občnemu zboru pa občni zbor sam, ki je to dovolil.

Do aprila 1927. je šlo vse dobro, ko je smela zadruga odtegovati kreditirane zneske pri izplačilu. Po onem času pa, ko je morala zadruga izbirati, ali pusti odtegovati kreditirane zneske potom spiska obustave, kot je to določila direkcija, ali si drugače pomaga, je zadruga izbrala pot, da so člani sami direktno vplačevali, kar so vzeli na kredit.

Priznati moramo, da so člani dosti redno plačevali, treba je bilo sicer paznje in opominov, toda samo pri ca 5% članov.

Občni zbor je šel aprila 1927 tako daleč, da je sklenil, da se daje članom, ki so penzionirani, a še ne prejemajo penzije, živila na kredit do nadaljnjega, dokler ne dobijo pokojnine. Navedeni položaj je par članov izkoristilo in ga skušajo še izkoriščati. Zaznamovati pa imamo tudi slučaje, da so intervenirali člani sami, ali pa nasprotno njih žene, zakaj da se daje toliko na kredit, ker da se s tem člane samo zapeljuje v nepotrebne dolgove.

Da se to vprašanje uredi, smo započeli akcijo, da se sme take dolgove odtegovati pri plači ter smo to izvedli pred par meseci.

Sedaj imamo več pregleda, delo odtegovanja je znatno olajšano, članom pa povečini tudi bolj ugodno, da se ni treba navedljati pri blagajni ali pri pošti.

Ker so se v času od 1. aprila 1927. pa do septembra 1928. radi navedenega sistema prostovoljnega plačevanja, posebno pa še pri velikanskem navalu po likvidaciji Gospodarske poslovalnice nekateri člani prekomerno zadolžili, dosti njih za to, ker niso niti vedeli, da morajo sami plačevati in da se jim ne odteguje kot pri Gospodarski poslovalnici, je upravni odbor sklenil, da se dovoli v takih izrednih slučajih odplačevanje dolga v obrokih. Obenem pa je dal ponovno točna navodila blagajnam, kako in koliko se sme dajati na kredit.

To moramo povedati, da se ne bi kdo jezil nad blagajničarko. Medtem je pričel tudi »Savez Nabavljajnih zadrug« z novo uredbo, glasom katere je kreditiranje dovoljeno, seveda samo do gotove meje in pod pogojem, da ne nastanejo neizterljive postavke, ali pa, da je podano popolno jamstvo za plačilo teh zneskov. Zadruga postopa v tem oziru pravilno in kolikor mogoče kulantno.

Rednim plačnikom, in teh je ogromna večina naših članov, se bo dajalo na kredit, kolikor je to možno in dopustno. Pri stalno nerednih plačnikih, in pri članih, pri katerih še nismo imeli prilike uveriti se, ali so redni ali niso redni plačniki, bo zadruga postopala previdno, v smislu omenjenih zahtev »Saveza« in občnega zbora.

Ker nam je članstvo poverilo na občnem zboru upravljanje njih premoženja, bo gotovo na bodočem občnem zboru tudi odobrilo sedanje korake upravnega odbora, ker se pojavljajo namreč zahteve, ki bi precej prevrgle sigurnost sedanjega poslovanja.

Prejeli pa smo na drugi strani od članov s proge dosti pametnih nasvetov ravno glede vprašanja kreditiranja, koliko,

komu itd., ter prosimo, da se stavijo nadaljni predlogi ali pritožbe radi poslovanja kreditiranja v zadnjih mesecih, tako glede višine kredita, ki ga določi zadruga ali katerega nasvetuje splačujoč blagajnik ali službeno mesto.

Žalostno je sicer, da se moramo baviti s takimi vprašanji, ker načelo zadrugištva je, ne kreditirati. Ni pa zadruga kriva, da so zašli železničarji pri sedanjih sramotnih plačah v dolgove in da ne morejo shajati kljub vsemu štedenju in računanju.

Zato se mora sklep upravnega odbora le pozdraviti, ako nastopa v vseh slučajih z največjo obzirnostjo in kulanco, da pa istočasno varuje koristi premoženja celokupnosti.

Zadružni tisk

Smotreno propagando za katerokoli stvar, je mogoče vršiti uspešno le potom tiska. Mi železničarji smo sicer imeli na razpolago svoje strokovno časopisje, ki pa je z ozirom na važna strokovna in službena eksistenčna vprašanja obravnavalo le strogo strokovne stvari.

Pogrešali smo sicer v njem gospodarsko-zadružnih člankov, vendar tega nedostatka nismo štel v greh, dobro vedoč, da skromni prostor in še skromnejše razmere tega ne dopuščajo.

Vsled pomanjkanja zadružnega tiska tudi ni nikdar prišlo do jačjih gibanj, ki bi železničarstvo zainteresiralo za zadružno udejstvovanje.

Radi teh vidikov je bilo tudi mogoče, da se je velika večina železničarjev izrekala proti ustanovitvi železničarske konzumne zadruge takrat, ko bi se dalo ob treznem presojanju dejanskega položaja marsikaj rešiti železničarstvu v korist.

Milijone se lahko računa škodo, ki jo je železničarski stan utrpel le vsled nevednosti in nezanimanja za gospodarstvo.

Bilo že kakor bilo. Škoda ni več popravljiva, ker so zamujeni trenutki, ki se nikdar več ne povrnejo.

Ako bi imeli v onem času na razpolago dovolj močno zadružno glasilo, bi gotovo odpadlo vprašanje železničarskega samogospodarstva povsem drugače in ugodneje kakor je.

Naš list »Zadrugar«, ki je namenjen le v zadrugo vpisanim članom, je sicer vršil hvalevredno nalogo, a žalibog je bil delokrog čitateljev omejen, kar pač ni moglo uplivati na železničarje v toliki meri, da bi bila odločitev vseh taka, kakor je zahteval dejanski položaj.

Zakaj se spominjamo teh dogodkov? Iz dveh vidikov, in sicer:

Prvič, da dokažemo potrebo zadružnega tiska in drugič, da pokažemo na tozadevno obstoječe hibe.

Naš železničarski zadružni razmah se je pričel z uspehom širiti tisti trenutek, ko je naš občni zbor sklenil izdajati svoje lastno zadružno glasilo »Zadrugar«, kot zadružno vzgojni, propagandni in informacijski list.

To svojo nalogo je pod najtežjimi razmerami doslej vršil najvestneje, kar dokazuje dejstvo, da je bil naš list tisti činitelj, ki je zanesel v najskromnejše kotičke naše Slovenije blagovest, da je zadružna ideja edina rešiteljica gospodarskega propada v objemu izkoriščevalcev se nahajajočega železničarskega proletarijata, le ako si ustvari lastno gospodarsko institucijo, v kateri ni nihče hlapec, ampak solastnik.

Pod najtežjimi razmerami, ko se je okoli nas zarotilo skoro vse, da nas onemogočijo v naših ciljih in hotenju in da nam zaustavijo pot do cilja, ima naš list nedvomno prvo in edino zaslugo, da je znal z dobrohotno besedo prepričati uspeh nam nenaklonjenih činiteljev.

Umirile so se razpaljene strasti, padel je dvom in nezaupanje v pravično stvar in danes smo postali faktor, ki bo igral v bodočnosti še jako važno vlogo s podporo še predvčerajšnjih sovražnikov zadružnega gospodarstva.

Tudi ta uspeh je ob vztrajni žilavosti dosegel naš list.

Naše zadružno delo pa ni omejeno samo na Slovenijo, marveč je naša dolžnost, da zanesemo zadružno idejo v sleherno koč v celokupni naši državi.

Tega pa s svojim samoslovenskim glasilom ne zmoremo, kakor tudi drugi zadružni listi, pisani v cirilici, ne morejo do nas preko Sotle.

Ta činjenica mnogo, mnogo škoduje pravilnemu in uspešnemu zadružnemu razmahu v državi, ker se vsako glasilo giblje le na njemu prilagojenem jezikovnem teritoriju.

Jasno je, da se zadružništvo sicer razvija v posameznih okrajih; mnogo večji uspeh pa bi bil, ako bi se vršila sporazumna gospodarska propaganda po enotnem načrtu z enotno umerjenostjo in taktiko, z enotno urejevanim zadružnim glasilom za železničarje.

Predočiti si je danes treba samo število vseh železničarjev, kako odločilna in uplivna bi bila njihova gospodarska kupna moč, ako bi bili vsi železničarji organizirani v enotni zadruge, v tisti zadruge, ki smo si jo izvolili Slovenci.

Sicer je zadružni pokret železničarjev izven Slovenije zelo močan; tako v Sarajevu kot v Beogradu in Zagrebu že obsto-

jajo tozadevne zadruge, vendar se vsaka od njih po pravilih skoro bistveno razlikuje.

Tudi svoja lastna glasila imajo, tako na primer izhaja »Željeznički zadrugar« v Beogradu, tiskan v cirilici in »Zadružni Glasnik« v Sarajevu, tiskan v latinici.

Koliko bi se doseglo, ako bi vsi ti trije listi delali in propagirali eno enotno gospodarsko železničarsko zadružno ustanovo?

Načeli smo to vprašanje z eno samo željo, da bi skoro prišel čas, ko se bo ta zaželjena potrebna enotnost pokazala tudi v praksi.

Dotlej pa vsi, ki imate srce in razum na pravem mestu, na delo!

Volja je močnejša od zaprek!

Posmrtnine

Članom je znano, da ako jim umre žena, da dobé za njo od zadruge posmrtnino v iznosu Din 1000 (po dvoletnem članstvu). Ako pa umre član sam, dobi žena za njim istotako 1000.— Din (po enoletnem članstvu). Ta način se je uvedel največ radi tega, da ne pride zadruga v položaj, od preostalih izterjavati zneske, katere po bolezni pokojnika dolgujejo.

Člani pa po večini ne računajo s tem, da je treba ta denar tudi od nekod vzeti in da je že treba pri prodaji blaga računati s tem izdatkom. Imeli smo slučaj, ko je nekdo na občnem zboru javno govoril, da kupuje pri trgovcu za to, ker mu je bolj pri roki, ali ker je ponekod cenejši, da pa je pri zadruzi samo zato, da dobi posmrtnino.

Bilo je dosti predlogov in jih še bo, naj se zviša sedanja posmrtnina. Vse se da napraviti. Tudi 10.000 ali celo 100.000 Din se lahko izplačuje za vsak smrtni slučaj, ako se najde kritje za te izdatke. Ne sme se delati skokov od leta do leta, marveč se mora izdelati načrt in proračun za daljšo dobo, vsaj za dobo ene generacije.

Načeli smo že parkrat v našem »Zadrugarju« vprašanje naših podpornih društev, Maribor in Ljubljana, ali so reelna in solidna, ali bodo tudi čez 15 let sigurna in plačila zmožna? Dosledni in previdni moramo biti tudi pri podobni akciji v zadruzi sami.

Potrebno je tu, opozoriti na zahteve članstva, ki vodi veliko kritiko, ker se v zadruzi dela z dobičkom, ker se nabira rezervni in obratni kapital.

Zahteva se, naj se dela brez dobička, in da se eventualni dobiček v obliki nizkih cen sproti razdeli. To pa največ radi bojazni, da ne bi pozneje kdo drug užival te prihranke.

V podpornem društvu pa je narobe. Zahteva se tudi naj se plačujejo čim višje posmrtnine tako, da bi tudi delali brez rezerve za bodočnost. Predpostavljamo, da bi rad vsakdo še živel vsaj 20 let, če ne več. V tem slučaju pa ne reklamira on denarja za sebe, temveč za one, ki jih doleti sedaj usoda, da gredo na oni svet. Kaj bo za njega ostalo, če se plačuje še naprej take posmrtnine pri enakih prispevkih, to si lahko vsak zračuna sam.

Enaka je pa zahteva samo v tem, da množica ne trpi denarja, pa naj se gre za rezervni sklad zadruge ali za rezervni sklad podpornega društva.

Naša dolžnost mora biti, da računamo za par let naprej, in da na to opozarjamo tudi članstvo, ki nima dovoljnega vloga, pa tudi nima časa baviti se podrobneje s temi vprašanji.

Ne sme se plačkati sedanjega premoženja na račun bodočnosti. Povprečno mora nositi članstvo izdatke za izplačane posmrtnine. Po kalkulaciji, ki smo jo že večkrat iznesli v »Zadrugarju« glede Podp. društva, bi moral plačevati vsak član za sedaj veljavno posmrtnino od 1000.— Din za ženo in za člana 5.14 na mesec. Pri povprečnem nakupovanju in prometu znaša to $\frac{3}{4}$ % od prometa, ako člani ne plačujejo omenjenega zneska, temveč votira zadruga za članstvo vsako leto odgovarjajočo svoto $\frac{3}{4}$ % od prometa.

Ne smemo pozabiti, da je sedaj pristopilo na 10 tisoče članov, ki še niso ničesar doprinesli k rezervnemu skladu in posmrtninskemu fondu zadruge. Treba bo, v prihodnjih letih te fonde primerno izpolniti in povečati. Ako bi pa imel kateri član drug predlog, da se zviša podpora ali slično, prosimo, naj ga stavi in obenem računsko utemelji. Za to debato je naš list radevolje na razpolago. Prosimo pa za stvarnost in realnost.

Gradba lastnih domov

Splošno je znano, da prispevajo k omiljenju stanovanjske bede največ srednji sloji, to so oni, ki morajo operirati z dragimi posojili, med tem ko petični ljudje nalagajo svoj odvišen denar v banke in razna industrijska in dobičkanosna podjetja za skrajno visoke obresti.

Iz gorenjega dejstva posnemamo, da stanovanjske bede še ne bo tako kmalu konec, ker jo nepremožni sloji ne bodo kos zaježiti, ako se ne bo v ta namen nudila možnost cenениh kreditov, na drugi strani pa taktika naših petičnih ljudi ustvarja baš nasprotni učinek, da se krediti draže in da se radi visoke obrestne mere nahaja naša industrija v stagnaciji,

ki pospešuje veliko brezposelnost in še večjo ljudsko bedo.

Vsa peza krivičnih razmer pada le na malega človeka. in vendar si ta mali človek poleg vseh bremen upa največ še žrtvovati, nanašajoč se le na svojo pošteno voljo.

Le-tem nekoliko nasvetov.

Vsakdo, kdor si hoče in želi postaviti svoj lasten dom, brez ozira, da li ga k tej misli silijo neizprosne določbe sedanjega stanovanjskega zakona, bodisi, da se hoče ubraniti brezstanovanstva, ali pa da se hoče ubraniti prevelikih dajatev za skromno stanovanje, naj se predvsem ne ustraši izdatkov in potov.

Ker je navezan na posojilo, naj se v zgradbo spusti le tedaj, ako mu s svinčnikom zračunan minimalni donos nameravane hiše pokaže možnost točnega in rednega odplačevanja najetega posojila.

Kdor si hoče zgraditi hišo samo za svojo lastno uporabo, ta naj stokrat premisli, predno gre na delo, ker mora biti v naprej siguren, da ne bo zmožen s svojo skromno plačo zadostiti svojim obvezam, posebno ako bo nova zgradba nad 50 % obremenjena s posojilom.

Pri najemu posojila naj gleda, da ga dobi vsaj s 6—6 in pol procentnim obrestovanjem. Vsaka višja obrestna mera ga tira v nesrečo.

Ako je še posojilo vzeto na amortizacijo, potem naj gre do največ 4 % amortiziranje kapitala, tako, da bi celokupne obveznosti ne znašale z obrestmi in amortizacijo vred največ 10 %.

Vsaka višja obveznost je v naprej obsojena v pogin in neuspeh.

Zato mora vsakdo, ki si želi zidati hišo, računati z gotovim donosom, ki naj tvori temeljno garancijo za možnost kritja gotovih obvez.

Zato mora skrbeti, da pridobi v hišo sostanovaleca, ki mu bo vsaj deloma brez posebnega izkoriščanja ali odiranja sopolmagal dvigniti donos nove stavbe.

Kdor pa le želi zidati samo za svojo lastno uporabo, potem mora ta imeti brez posojila vsaj 60 % celokupnega lastnega kapitala.

Pomisliti mora dalje na možnost bolezni, nesreč in drugih neugodnih pojavov, ker zlo usodo človeštva vedno in stalno zasleduje.

Pri iskanju kreditov se je obračati le na solidne in poštene denarne zavode, ki se ne pečajo z nikakršnimi bančnimi špekulacijami.

Sigurnost vsakega denarnega zavoda se spozna le po višini ponujane obrestne mere za vloge.

Ministrstvo za socijalno politiko v Beogradu je dajalo kredit za zgradbo stanovanj po ugodni obrestni meri 5%, toda le 75% proračunane vsote, do največ 100.000 Din.

V to določena vsota 5 milijonov dinarjev je že izčrpana.

Vendar se še dajejo posojila iz tega fonda, toda le v oni meri, v kolikor se je nabralo denarja od vračajočih se posojil.

To je tako malo, da ni za računati, da bi kak nov prosilec prišel še na svoj račun.

Edina akcija, ki zna imeti uspeh, je ta, da bo naš »Savez nabavljanih zadrug« v Beogradu dajal potrebne stavbene kredite našim stavbenim zadrugam, posebno našemu »Bajtarju«. Posojilo se bo dobilo po ca 5%.

Seveda je vsa akcija še v razvojnem štadiju ter je težko reči, kdaj se bodo pričeli nakazovati potrebni krediti. Vsekakor dolgo ne bomo čakali.

Dotlej ostanejo vsem, ki si hočejo graditi svoj dom, na razpolago le še naši domači denarni zavodi, ki sicer uživajo sloves, pa je treba le biti stokrat previden, predno se kdo odloči za zidavo.

Nekoliko pojasnila

Med železničarji vlada veliko razburjenje, ker se jim je pričelo odtegovati po 10 in 5 Din mesečno za Savez nabavljanih zadrug v Beogradu.

Alarmantne vesti krožijo med železničarji, češ, da se ti odtegljaji vršijo za to, ker da je Savez nabavljanih zadrug v Beogradu pred konkurzom, ker da so se vršile razne manipulacije in da se ga hoče s temi odtegljaji rešiti.

V pomirjenje duhov smo v stanu izjaviti, da so vse take vesti gole izmišljotine in plod fantazij nekaterih nezadovoljnejšev.

Nezadovoljstvo je pač upravičeno v toliko, ker se gorenji zneski odtegujejo nasilno, mesto da bi bilo to odvisno od proste volje posameznika.

Ker se pa sprememba Uredbe za to odtegovanje določa z zakonom, se ne more ničesar ukreniti.

Dasiravno tudi mi ne soglašamo popolnoma s prisiljenimi odtegljaji, vendar čutimo za svojo dolžnost pojasniti, kaj se z odtegljaji nabranega denarja namerava, kak ima namen in komu pride v korist.

Skoro na vseh kongresih »Saveza« tako v Skoplju, Splitu, Beogradu in Vel. Bečkerek, se je ventiliralo vprašanje kreditiranja članom, ker so se vsi delegati izrekli za to, da »Savez« prinese tozadevne predloge v odobrenje.

Doslej smo poznali samo »Nabavljalne zadruge«, ki so se pečale z nabavo in razdelitvijo življenjskih potrebščin.

Z novo spremembo uredbe se pa ustanove še »Kreditne« in Stavbene zadruge in za oživetvorenje teh dveh zadrug, je namenjen denar, ki se danes odteguje, ki bo končno zopet prišel le v korist železničarjev.

Velikanska stavbena beda, ki vlada v naši državi in veliko pomanjkanje cene nega kredita, ki prihaja pri tem v poštev, bo vsaj deloma rešeno z novo snujočimi se zadrugami, ki bodo razpolagale s ceninimi krediti, za katere se bo nabral kapital iz goraj omenjenih odtegljajev.

Pri nas bo prišel v poštev naš železničarski Hranilni in posojilni zavod, ki bo z od Saveza nakazanimi krediti v smislu Uredbe, lahko dajal svojim članom po visokosti razpoložljive imovine cenene kredite ali posojila, ki jih železničarji rabijo, ali za jesenske nakupe živeža in drv ali za zidavo ali prezidavo poslopji i. t. d.

Tudi naš »Bajtar« bo prišel na svoj račun čim postane član »Saveza«, ki mu bo dal gotovo količino imovine za oživiljenje gradbene akcije.

Torej na kratko. Odtegljaji se vrše v svrhu sanacije mizernih razmer, kakor smo goraj navedli in ne za sanacijo kake polomije v »Savezu« ali pri eni njegovih članic.

Pri vsem ni prav samo to, da mora biti zopet mali človek tisti, ki mora žrtvovati za sanacijo od velikih ljudi ustvarjenih neugodnih razmer. O tem pa kaj več prihodnjč.

Eno pa je gotovo pri celi stvari: odtegljajev ni povzročila nepoštenost.

Vendar se gibljejo

Pred več kot dvema leti se je pritožil član naše zadruge g. Č. na upravo humanitarnih fondov radi predrage tarife za dela železniškega zobotehnika.

Navajal je kot dokaz pretiranosti te tarife:

1. Zobozdravnik porabi za zlato krono ali zlat zob (mostiček) največ 2 grama zlata, cena po kurzu 39 Din, je 78 Din materiala. Kaj naj stane delo par ur celih 350 Din? Koliko naj računa potem zlatar za izdelano verižico?

2. Pred vojno pa tudi med vojno se je plačevalo za zlato krono prednji zobje 10 Din, zadnji po 20 Din. To bi odgovarjalo po kurzu danes ca 120 in 240 Din.

Kljub parkratnim opominom ni bilo drugega kot obljube, da se mora to rešiti preje v Beogradu in enako za celo državo. Vemo pa, da je računala beograjska zadruha po 200 Din za zlato krono, z delom

vred. V našem slučaju naj bi šlo delo na račun bolniške blagajne, samo material na račun člana. In material ne stane tu več kot 78 Din, če se vzame v poštev še izredno delikatno delo lotanja na trdo, naj bo 200 Din. Plačevali smo precej preveč, oziroma radi teh visokih tarif je bilo marsikomu sploh onemogočeno dati si vstaviti zlato krono.

Sedanje cene so razglašene v razpisu direkcije št. 137—H. F. — 28 kakor sledi:

Člani boln. fonda plačajo za svoje družinske člane zobozdravniku 50% znesek spodaj pod a) do h) navedene tarife za dela:

- a) snemanje umetnih zlatih kron ali vadenje klina Din 15.—;
- b) proteza od kavčuka Din 60.—;
- c) vsak umetni zob v protezi od kavčuka do vključno 5 zob Din 30.—;
- č) vsak umetni zob v protezi od kavčuka preko 5 zob Din 25.—;
- d) vsaka zaponka iz navadne kovine v protezi od kavčuka Din 15.—;
- e) poprava proteze iz kavčuka Din 40.—;
- f) sesalec na protezi iz kavčuka Din 10.—;
- g) porcelanasti zob na kraku iz navadne kovine Din 60.—;
- h) zamena porcelanaste krone na kraku ali v zlatem mostu (če jo je treba sneti, ali zamena klina, pri zobu na kraku) Din 30.—.

Člani bolniškega fonda in njihovi upravičeni družinski člani plačajo zobozdravniku sami brez obveznosti bolniškega fonda v naslednjem od 1. do 10. navedena dela po tarifi:

1. zlata zaponka na protezi iz kavčuka Din 80.—;
2. namestitev snete zlate krone Din 25.—;
3. manjši popravki na zlati kroni ali členu mostiča po dogovoru;
4. zlata krona na sprednjih zobeh od 1 do 5 Din 200.—;
5. zlata krona na kočnjakih od 6 do 8 Din 220.—;
6. krona iz zlata ali iz zlata - porcelana v mostu Din 240.—;
7. krona iz porcelana in zlata pritrjena s klinom in zlato kapico za koren Din 250.—;
8. krona iz porcelana, pritrjena za koren s klinom in zlato kapico Din 180.—;
9. zlata krona v protezi iz kavčuka Din 120.—;
10. za sesajočo protezo na brezzobe čeljusti, ako član zahteva doplačilo, Din 200.—.

Te tarife veljajo tudi za zobozdravnika dr. Ivana Verčona v Ljubljani in dr. Frana Štamola v Mariboru.

Za zobno zdravljenje in zobotehniško oskrbo članov bolniškega fonda in njihovih upravičenih svojcev ostane pri vseh zobozdravnikih bolniškega fonda do nadaljnjega dosedanja postopek v veljavi.

Lit. 1007/28.

Inž. Klodič s. r.

Zadružni vestnik

Vsem članom!

Radi skontracije zalog v zadrugi bodo trgovine, tako v Ljubljani, kot v Mariboru

31. DECEMBRA 1928. ZAPRTE.

Nakupni termin se vsled tega začne mesto 25. decembra že 20. decembra t. l.

Člane prosimo, da se ozirajo na ta razglas, da ne bo kasneje nepotrebnih pritožb.

Upravni odbor.

Iz trgovine.

Opozarjamo članstvo, da so cene rozinam sedaj znatno padle, ker je danes mnogo manjša uvozna carina na rozine. Cena bo Din 16.— za rozine srednje kvalitete, in Din 24.— za najboljše vrste.

Na potu so suhe dalmatinske fige, ki jih bomo prodajali po ceni Din 6.— za kg.

Moka. Opustili smo dosedanja tipo mehke moke ničla, ter bomo v bodoče držali samo: Od ničle dvojno sipko in navadno sipko, katera se da ravno tako porabiti za beli kruh kot mehka ničlarica.

Mesto mehke ničlarice prodajamo moko dvojko, ki je izredno lepa, kruh okusen in je povprečno 20 do 30 para cenejša kot ničla. To bomo označevali kot mehko moko. Krušne moke držimo še vedno v zalogi dvoje vrste, petico in šestico.

Premog nam še vedno prihaja neredno in pozno. Kar smo pred enim mesecem naročili, dobimo šele, če dobro gre, koncem novembra. Kljub vsem intervencijam pri Trboveljski, ne moremo doseči hitrejših dobav premoga.

Kolobarjev imamo zadosti na razpolago. Bukovih drv letos ne naročamo več.

Za božične praznike bomo imeli kot vsako leto tudi letos v prodajalni zaklane goske in purane. Naročila sprejemamo do 7. decembra. Naročeno blago se bo delilo dne 22. in 24. decembra.

Nakupne knjižice.

Opozarjamo člane naj vzamejo knjižice tudi pri nakupovanju proti gotovini s seboj.

Knjiži se sicer v evidenco za obračun dividend vsak račun; koder so pa enaka imena, ne vemo, kateremu knjižiti.

Razglasimo: V slučaju, da ni prinesel član knjižice seboj, ne odgovarjamo za točno knjiženje računa.

Člani mariborske podružnice lahko kupujejo manufakturo tudi v Ljubljani, toda le proti nakaznici, ki jo izstavi prodajalna Maribor.

Razvoz živil na progo.

Za leto 1928. smo organizirali brezplačen prevoz živil in embalaže na progo, na podlagi izrabe ugodnosti, ki jo ima vsak železničar, kot oseba, to je 10 kg sme dnevno prevažati.

Podobno bomo organizirali prevoz tudi za leto 1929, ter obveščamo o tem vse članstvo na progah, da bomo v njih imenu prosili za propratnice. Kdor bi reflektiral rajše na pošiljanje mleka, kot na brezplačno pošiljanje živeža, naj nam to takoj sporoči. V pošteev pridejo le člani s proge in teh je malo.

Pri tej priliki, ko naročamo propratnice, bi nam bilo dosti pomagano, da jih naročimo skupaj, da ne bi bilo potreba zopet vedno in vedno naročati.

Zato prosimo naše dosedanje zaupnike in člane, da poprašajo železničarje, ki nameravajo pristopiti, pa še oklevajo, da se sedaj odločijo, ko naročamo propratnice.

Kdor bi rabil več tiskovin, članskih prijav, naj piše na zadrugo.

V kolikor ne bi imeli dotičniki sedaj denarja na razpolago, se lahko izjavijo, da se jim prvi obrok deleža odtegne 1. januarja ali 1. februarja. Z dnem vplačila prvega obroka postanejo člani.

Pedružnica Maribor.

Cenik za dostavo živil, premoga in kolobarjev.

V mejah notranjega dela mesta in sicer: Pristaniška—Strosmajerjeva, Krekova, Vrazova, Maistrova, Kopitarjeva, Rjavčeva, Trstenjakova—Ob brodu—Železniški most, Linhartova, Tochova—Novavas, meja Maribor koroški kolodvor: znaša dovoz za živila Din 4.—; za premog Din 1.50 za vsakih 100 kg; za kolobarje Din 4.— za 10 kolobarjev; za vsakih nadaljnjih 10 kolobarjev zopet Din 4.—.

Izven goraj navedenih mej:

znaša dovoz za živila Din 6.— do 8.— po oddaljenosti; za kolobarje Din 0.50 za kolobar; za premog Din 2.— za vsakih 100 kg.

Ta cenik je veljaven do preklica.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje: Ali je mogoče, da bi dobili starejši člani zadruga ob zaključku poslovne dobe večji odstotek na povračilu, od novo pristopivših? G. J. Ljubljana.

Odgovor: Iz zadružnega vidika je kaj takega nemogoče, ker mora vladati enakopravnost v zadrugi.

Pa tudi, ako bi to vprašanje obravnavali samo iz strogo kupčijskih vidikov, da so stari člani z žrtvami zbrali sedanje premoženje v zadrugi, med tem ko mlajši člani niso prinesli še kapitala, marveč samo prirastek na zadružnikih in da se okorišča na dosedaj zbranem premoženju, bi razlikoval, kakor goraj zaželeno, ne bila utemeljena in pravična, ker je zadruga s pristopcem novih članov samo pridobila.

Ta pridobitev se izraža v en gro nakupih, ki poprej radi malega števila članov ni bila mogoča. Razne predmete sedaj nakupujemo na vagone direktno od producenta iz prve roke, kar je znatno cenejše, med tem, ko smo se mogli radi malih količin sedaj posluževati vmesne trgovine.

S prirastkom novih članov se je povečala tudi režija, ki je na glavno sedaj mnogo manjša, kakor je bila pred vstopom novih članov.

Vse te razlike, ki gredo končno le v korist zadruga, narekujejo, da je popolnoma upravičeno in pravično, da se vprašanje visokosti povračila, vodi le iz vidika vzajemnosti in enakopravnosti vseh članov.

Vprašanje: Nepoučenih, na novo pristopivših članov, kaj bo z njih »dividendami« pri Gospodarski poslovalnici za leto 1928 (januar—maj)?

Odgovor: Tozadevno smo intervenirali pri direkciji oz. pri g. komisarju za likvidacijo, ter stavili vprašanje:

Ali se more konzumentom bivše Gospodarske poslovalnice, na podlagi statuta »Bestimmungen für die Lebensmittel-magazine« priznati za plačila v mesecih januar—oktober 1928. analogno prejšnjim letom dividenda 5 % ali več. Ako se ne smatra direkcija ali komite za ishrano kompetentnim odločati v tej zadevi, prosimo, da se stavi nemudoma predlog »Generalni direktoriji« ali »Ministarstvu Saobraćaja«, naj se dovoli izplačati za leto 1928 sporne dividende, ter prosimo obvestil, kak odlok je dalo Min. Saobraćaja na tozadevni predlog.

Ako in kadar dobimo odgovor, ga priobčimo.

Stopi v krog zadružnikov, ako nočeš ostati osamljen!

Cenik živil

za mesec december 1928

Na reklamacije se ozira le takoj ob prejemu blaga!

Mlevski izdelki.

Moka pecivna, ostra Ogg	kg	4'20
Moka Om ali Og	"	4'20
Moka krušna št. 2	"	4'—
Moka krušna št. 5	"	3'80
Moka krušna št. 6	"	3'20
Moka ajdova IIa	"	4'80
Moka ajdova Ia	"	6'—
Moka ržena	"	4'—
Moka koruzna	"	3'40
Moka krmilna	"	2'40
Zdrob pšenični	"	4'60
Zdrob koruzni	"	4'40
Otrobi pšenični	"	2'20
Otrobi koruzni	"	2'20

Testenine

Makaroni v kartonih	kg	12'—
Špageti v kartonih	"	12'—
Makaroni jajčni	"	9'40
Makaroni domači	"	8'40
Polži jajčni	"	9'40
Polži domači	"	8'40
Rezanci domači široki	"	8'40
Špageti domači	"	8'40
Fidelini domači	"	8'40
Bleki	"	8'40
Zvezdice za juho	"	8'40

Zrnje

Riž I. vrste	kg	9'60
Riž II. vrste	"	7'50
Koruza v zrnju	"	3'40
Kaša	"	4'80
Ješprenj	"	4'80
Ješprenček	"	9'—
Fižol Ia	"	9'50
Fižol IIa	"	9'—
Leča Ia	"	18'—
Leča IIa	"	9'—
Grah zelen	"	20'—

Sladkor

Sladkor v kockah	kg	15'—
Sladkor sipa	"	13'20
Sladkorčki (bonboni)	"	24'—
Sladkor v prahu	"	15'—
Kandis	"	22'—

Sol.

Sol mleta	kg	2'75
-----------	----	------

Kava

Kava Perl	kg	66'—
Kava Portorico	"	64'—
Kava surova I. vrste	"	54'—
Kava surova II. vrste	"	46'—
Kava žgana	"	64'—
Kava žgana »Special«	"	74'—

Kavne primesi.

Kava Kneipp	kg	14'—
Kava žitna	"	8'—
Kava vidrova	"	13'—
Kava figova	"	22'—
Kava Enrilo	zav.	22'—
Kava Enrilo	škatlja	16'—
Cikorija Franck	kg	18'—
Cikorija kolinska	"	17'—

Mast.

Mast	kg	29'—
Mast v dozah po 5 kg	doza	150'—
» v dozah po 10 kg	"	300'—
Ceres, bel, rumen	kg	28'—
Čajno maslo Ia	"	52'—
Čajno maslo IIa	"	44'—
Kuhano maslo	"	40'—

Delikatese

Slanina soljena	kg	30'—
Slanina Tirolska	"	32'—
Slanina krušna	"	28'—
Slanina »Hamburška«	"	30'—
Slanina prekajena debela	"	32'—
Slanina papricirana	"	30'—
Salame ogerske	"	72'—
Salame krakovske	"	34'—
Salame, letne	"	26'—
Salame navadne	"	18'—
Kranjske klobase	"	5'—
Reberca	"	28'—
Prekajeno meso	"	28'—
Šunke	"	33'—
Krače	"	16'—
Svinjski parklji	"	10'—
Svinjske glave brez kosti	"	18'—
Sardine velike $\frac{1}{3}$ kg	škatlja	14'50
Sardine velike $\frac{1}{4}$ kg	"	11'—
Sardine srednje $\frac{1}{5}$	"	9'50
Sardine male $\frac{1}{10}$	"	6'—
Sardelni obročki s kaperni	"	12'—
Sardelni obročki s kaperni	"	7'50
Postrvi	"	18'—
Med	kg	20'—
Sir Chalet	kom.	3'50
Sir trapist	kg	26'—
Sir pol ementalški I.	"	36'—
Sir »Alpina«	"	26'—
Sir Permažan	"	80'—
Maggi velike	stekl.	27'—
Maggi srednje	"	16'—
Maggi male	"	11'—
Maggi na drobno	dkg	1'75
Juhan velike	stekl.	12'—
Juhan male	"	6'—
Juhan na drobno	dkg	1'10
Gorčica (ženf)	kozarec	10'—
Gorčica na vago	kg	24'—
Keksi v zavitkih	zav.	5, 6
Keksi à 1 kg	kg	24'—
Keksi à 1 kg	"	50'—
Otroški piškoti	zav.	15'—

Oblati

Polenovka suha	kg	26'—
Slaniki novi	komad	2'—
Guljaž goveji	škatla	8'—
Jetrna pasteta	"	6'—
Sardelna pasjeta	"	7'—
Čaj v dozah	doza	12, 24
Čaj v zavitkih	zavit.	3, 6
Čaj v zavitkih	"	7, 11
Čaj v zavitkih	"	12, 14
Čaj na vago	kg	64'—
Kakao na kg	"	36'—
Paradižniki $\frac{1}{5}$	doza	6'—
Paradižniki $\frac{1}{2}$	"	14'—
Marmelada	kg	20'—
Marmelada marelčna	"	30'—
Čokolada à $\frac{1}{4}$	tabl.	12'—
Čokolada à $\frac{1}{10}$	"	5'—
Čokolada à $\frac{1}{20}$	"	2'50
Čokolada z lešniki	"	3'—

Sadje

Češplje suhe bos. 80ice	kg	10'—
Hruške suhe domače	"	—'—
Orehi celi	"	6'—
Rožiči celi	"	7'—
Mandelni Ia	"	60'—
Rozine fine Ia	"	24'—
Rozine fine IIa	"	16'—
Grozdiči - Vamperli	"	18'—
Čebula	"	3'80
Česen	"	12'—
Limone	kom.	1'—
Fige v vencih	kg	10'—
Fige dalmatinske	"	6'—
Jabolka namizna	"	3'60
Cvebe nove	"	16'—
Pomaranče	komad	1'—
Pomaranče	"	1'50
Mak plavi	kg	16'—
Rožičeva moka	"	8'—
Lešniki celi	"	38'—
Zelje kislo	"	3'—

Tekočine

Kis vinski	lit.	6'—
Kis dvojno močan	"	4'—
Olje namizno	"	18'—
Olje bučno	"	20'—
Olje olivno	"	20'—
Konjak 0.35	stekl.	38'—
Konjak $\frac{1}{10}$	"	64'—
Rum IIa à $\frac{1}{2}$ l	"	22'—
Rum Ia à $\frac{1}{2}$ l	"	38'—
Rum Ia à 1 l	"	67'—
Žganje borovničar à $\frac{1}{2}$ l	"	30'—
Žganje hrušovec à $\frac{1}{2}$ l	"	26'—
Tropinovec à $\frac{1}{2}$ l	"	26'—
Brinjevec à $\frac{1}{2}$ l	"	26'—
Slivovka à $\frac{1}{2}$ l	"	26'—
Marelčno žganje $\frac{1}{2}$ l	stekl.	26'—
Vino črno	lit.	12'—
Vino dezert, črno	stekl.	—'—

Vino belo	liter	12—	Schmoll krema	škatla	7—	Kamgarn beli	m	190—
Vino dezert, belo $\frac{7}{10}$ l	stekl.	—	Krema rujava	„	5—	Baržun v vseh barvah	„	46—100
Žganje »Brazay« vel.	„	26—	Krema Jadran	„	5—	Lister, črn in modri	„	80—
Žganje »Brazay« mal.	„	12—	Krema Lux	„	5—	Hlačovina	„	22, 33, 70
Rum esenc	„	8—	Krema Fox	„	7—	Volneni rips za ženske		
Malinovec à $\frac{1}{2}$ l	„	15—	Krema Proja	„	5—	obleke	„	85—138
Mineralna voda à $1\frac{1}{2}$ l	„	6—	Krema bela	„	5, 3	Cvornato blago za ženske		
Radenska voda $\frac{1}{2}$ l	„	7.50	Mast vazelina	„	5—	obleke	„	23—
Grenka voda Fr. Jožefova	„	8.50	Krtače za blato	komad	4—	Crepp za ženske obleke	„	27—
Medica	lit.	8—	Krtače za mazati	„	1.50	Koton za ženske obleke	„	12—
			Krtače za svetliti	„	12—	Modra tiskovina	„	12—19
Dišave.			Vrvice za čevlje dolge	par	1.50	Svila siva (umetna)	„	32—
Poper cel in zmlet, veliki	zavitek	3—	Vrvice za čevlje kratke	„	1.25	Svila za plesne toalete	„	60—80
Poper cel in zmlet, mali	„	1.50	Vrvice za čevlje rujave	„	2—	Rips črn	„	19.50
Cimet cel in mlet veliki	„	3—	Olje za mazanje podplatov	stekl.	10—	Pique	„	22.50
Cimet cel in mlet mali	„	1.50				Crepdech in v vseh barvah	„	114, 160
Klinčki (žbice)	„	2.50	Druge potrebščine			Crepp Jourguet	„	150—
Dišave cele in mlete vel.	„	2.50	Kalodont za zobe	tuba	7—	Svila surova	„	65—170
Dišave cele in mlete mal.	„	1.50	Krtače za zobe	kom.	8, 12	Rips barvani	m	30—
Lavorjevo zrnje (lorber)	„	2.50	Krtače za obleke	„	18—	Flanela	„	13—28
Janež	„	2.50	Krtače za ribati	„	4—	Ruš	m	20—
Kumna	„	2.50	Omela za parkete	„	30—	Klot črni	„	32, 100
Muškatovi orehi	komad	0.70	Omela mala	„	14—	Klot barvani	„	30, 40
Vanilija v šibkah	„	2—	Metle rižove vel.	kom.	14—	Oksfort za srajce	„	13, 23
Vaniljni sladkor	zav.	1—	Metle rižove male	„	13—	Serg	„	50—
Pecilni prašek	„	1—	Čistilo za parkete vel.	tuba	24—	Elastik-podloga	„	24, 38
Žefran	„	0.80	Čistilo za parkete mal.	„	13—	Žima podloga	„	26—
Paprika mleta velik	„	3—	Sidol čistilo za kovine	tuba	5.50	Rokavina	„	21, 25
Paprika mleta, mali	„	1.50	Svitol čistilo za kovine	„	4.80	Kanafas	„	22—
Muškatov cvet	„	3—	Vim, (čisti vse)	kom.	3.50	Brokat podloga za		
Limonadni prašek	„	1—	Šmirkovo platno	pola	1.50	damske plašče	„	70—
Potrebščine za perilo			Tepači veliki	kom.	18—	Inlet barvani	„	21—42
Milo Benzit	kos	5—	Tepači srednji	„	13—	Inlet beli	„	32—
Milo Schicht, terpentin	kg	17—	Tepači mali	„	8—	Chiffon	„	16—21
Milo Schicht	„	15.20	Sveče velike	paket	9—	Batist chiffon	„	25—
Milo Zlatorog	„	14—	Sveče velike	kom.	1.50	Etamin beli	„	34—
Milo Zlatorog terpentin	„	16—	Sveče male	paket	9—	Etamin beli za zastore	„	50—
Milo Gazeta	„	14—	Sveče male	kom.	1—	Kafanas za blazine	„	15—
Milo v kockah ala Marseill	„	15—	Vžigalice	paket	10—	Platno belo	„	12—15
Milo toaletno »Apolo«	kom.	7—	Vžigalice	škatl.	1—	Platno domače za rjuhe	„	28—
Milo toaletno »Elida«	„	8—	Zobotrebci	zvezek	0.50	Platno za kapne	„	37—54
Milo toaletno »Speick«	„	6—	Črnilo	stekl.	3—	Platno Wassertuch za rjuhe	„	30.50
Milo toaletno »Glycerin«	„	9—	Svinčniki nav.	kom.	1.20	Kotenina rjava (Molinos)	„	28—
Milo toaletno viola	„	4—	Svinčniki tintni	„	3—	Kotenina rjava za rjuhe	„	11, 14
Milo toaletno »Marija«	„	10—	Peresniki	„	2—	Platno za nahrbtnike	„	—
Milo Mandeljnovno	„	9—	Mera metrska	„	4—	Platno za zastore 100 cm	„	22—32—
Milo za britje	„	3—	Slama za predsobe Ia.	komad	12—	Platno za blazine belo	„	32—
Soda za pranje	kg	1.80	Slama za predsobe IIa.	„	4—	Gradl modri	„	19—38
Plavilo	zavitek	2.50	Muholovci	„	1—	Gradl za spodnje hlače	„	32—
Boraks	„	2.50	Prah za čiščenje obleke	„	12—	Gradl beli »Raye«	„	18, 23
Škrob rižev	škatla	5—	Šampon	„	3—	Gradl za žimnice	„	40, 70
Škrob rižev	zav.	1.50	Drva mehka	kolobar	4—	Platno za obrisače	„	17—
Pralni prašek	„	2.50	Sveče za božično drevo	karton	6—	Obrisače Frotir	kom.	60—
»Tri« soda	„	3.50	Svečke čudežne	škatla	1.50	Obrisače za kuhinje	kom.	9—14
Pralni prašek »Radion«	„	6.50				Servijeti	„	15—
Pralni prašek »Persil«	„	6.50	Manufaktura.			Mizni prti barvani	m	73—80
Pralni prašek »Labod«	„	7—	Žamet barvasti za dečje			Mizni prti damast	„	100—
Vrvi za perilo vel.	kom.	48—	obleke	m	35—58	Stenske preproge	kom.	70—195
Vrvi za perilo mal.	„	27—	Štruks za hlače	„	125—130	Posteljne garniture	garn.	560—855
Potrebščine za čevlje			Rusko platno za moške			Odeje posteljne (deke)	kom.	145—160
Ilirija	velika škatlja	12—	letne obleke	„	46—	Dežni plašči	kom.	200—837
Ilirija	mala „	5—	Sukno in štofi za moške	od 100		Fustian	„	59—
			obleke	„	do 350	Rjuhe flanelaste	„	48—80

Rips svila za damske obleke	m	45—	Elastika za naramnice	kom.	1—
Volneno blago za obleke in kostume (Kacha)	"	45—120	Moške naramnice	"	15—50
Double za moške suknje	"	143—320	Otročje naramnice	"	15—19
Palmaston za črne suknje	"	176—380	Vata	tabl.	5—
Sukno za železn. uniforme	"	143—210	Samoveznice (kravate)	kom.	10—70
Barhent za damske obleke	"	17—35	Damske podveze	par	18—32
Barhent za spod. per. beli	"	19—	Moške podveze	"	6—15
Barhent za spod. per. modri	"	18—22	Elastika za rokava	"	5—
Silk-saten podloga	"	20—35	Elastika ozka	m	150—4
Svileni cefir	"	59—	Elastika za podveze	"	4—9
Surova svila, črtasta	"	41—	Traki črni in beli	m	050
Zimske »Haferl« nogavice	par	18—	Pavolca D. M. C. rdeča in modra	štrenca	2—
Dokolenice	"	35—42	» D. M. C., bela	"	150
Volna »Gebsehild«	štrena	15—	Igle varnostne	duc.	150
Zimske triko srajce moške	kom.	50—66	Bucke	"	3—
Zimske triko sp. hlače	"	53—58	Šivanke	"	150
Zimske triko reform hlače ženske	"	32—55	Meterska mera za šivilje	kom.	4—
Zimske triko spodnje hlače damske	"	52—82	Sukanec beli in črni 10—16	20—36	40—70
Zimske triko turist. srajce	"	90, 96	špula Din	5—	375 3.—
Dežniki ženski	"	60—150	Pulover	kom.	120—200
Dežniki moški	"	60—200	Vestje damske	"	72—150
Otroške spodnje obleke za 2 leti	kom.	30—55	Vestje otroške, raz. vel.	"	50—70
Crepp Marochen svila	mtr.	150—	Reform hlače letne, barvaste in črne	"	32—110
Svileni popelin	"	3150-35	Namizno platno voščeno, Sprejena žima (Rosshaar) za žimnice, tapetniško in sedlarsko stroko črna, na zalogi	m	105—
Klot odeje	kom.	215-275		kg	29—100
Schymy robčki	"	12—20			
Damsko perilo »kombine«	"	105—185			
Spalne srajce damske	"	88—125			
Damske srajce bele	"	30—60			
Damske hlače	"	58—			
Damske maje	"	—			
Nahrbtniki veliki in mali	"	34—144			
Obleke za dečke, 8-16 let	obleka	300-1000			
Suknjiči moški	kom.	510—			
Suknje otročje	"	250-260			
Moški ovratniki mehki	"	5—			

Pletenine in galanterija.

Srajce moške bele	kom.	48—60
Srajce moške Cefir	"	54—110
Srajce moške, panama	"	60—
Srajce moške skaut	"	45—
Srajce moške mrežaste	"	—
Srajce moške oksfort	"	45—
Spodnje hlače moške	"	26—48
Nogavice moške	par	6—28
Nogavice ženske	"	10—52
Nogavice otroške, dolge	"	9—24
Nogavice otroške, kratke	"	9—23
Majice moške	kom.	—
Majice sokolske	"	32—
Damske rokavice, letne	par	18—40
Damske rokavice zimske	"	18—90
Moške rokavice zimske	"	25—95
Kokarde za žel. uniforme	kom.	575, 10—
Peroti za žel. uniforme	"	12—
Gumbi železničarski	"	085—1
Porte zlate in srebrne	m	5, 10, 1350

Elastika za naramnice	kom.	1—
Moške naramnice	"	15—50
Otročje naramnice	"	15—19
Vata	tabl.	5—
Samoveznice (kravate)	kom.	10—70
Damske podveze	par	18—32
Moške podveze	"	6—15
Elastika za rokava	"	5—
Elastika ozka	m	150—4
Elastika za podveze	"	4—9
Traki črni in beli	m	050
Pavolca D. M. C. rdeča in modra	štrenca	2—
» D. M. C., bela	"	150
Igle varnostne	duc.	150
Bucke	"	3—
Šivanke	"	150
Meterska mera za šivilje	kom.	4—
Sukanec beli in črni 10—16	20—36	40—70
špula Din	5—	375 3.—

Obutev.

Čevlji moški visoki	par	220—260
Čevlji moški kovani	"	190—360
Čevlji moški nizki Schimy	"	186—210
Čevlji moški visoki Schimy	"	—
Čevlji ženski visoki boks	"	235—
Čevlji ženski nizki boks	"	195—
Čevlji damski s špango	"	180—190
Čevlji nizki, beli	"	60—
Čevlji otročji, črni	"	28—
Sandali veliki	"	52
Sandali srednji	"	do
Sandali mali	"	110
Copate iz filca	"	12—20
Copate z usnjen. podplati	"	52—75
Copate z vrvenimi podplati	"	30—71

Kuhinjska posoda.

Sklede emailirane, za pomivanje posode		
Lonci emailirani in aluminium		
Kastrole emailir. in aluminium.		
Ponve emailir.		
Zajemalke emailirane		
Pokrivače		
Zajemalke		
Umivalniki		
Vedrice za vodo, pocinkane		
Vedrice za vodo, emailirane		
Mlinčki za kavo		
Lonci za kuhanje perila		

po velikosti

Delavski lonci
Rešeta za salato
Nočne posode
Peke za kruh
Cedila za čaj
Kozice lite
Penovke

Razno.

Ribe morske sveže, vsak
četrtak ali petek po dnevni ceni
Kruh dnevno svež kg 4—

Nezadružnik je grobokop lastne sreče

Nakupovalni termini

Članom, ki kupujejo proti gotovini, se prodaja v vseh prodajalnah naše zadruga vsak delavnik.

Za nakupovanje na kredit se določijo za ljubljanske prodajalne sledeči dnevi:

Za Ljubljano loco in okolico od 20. dec.

Za izven Ljubljane stanujoče člane od 6. do 19.

Za razpošiljanje živežnih pošilk na progo določamo pa sledeče termine:

Za prodajalno gorenjski kolodvor:

Dolenjske proge od 5. do 8.

Gorenjske proge in proga Kamnik od 9. do 12.

Za prodajalno glavni kolodvor:

Rakek-Ljubljana in proga na Vrhniko od 5. do 7.

Ljubljana-Savski Marof od 8. do 10.

Rimske Toplice-Celje od 11. do 12.

Izključno Celje-Velenje od 13. do 17.

Reklamacije upoštevamo le, ako je nedostatek prijavljen v roku enega tedna po prejemu nakupljenega blaga.

Ako se pa član iz kateregakoli vzroka ne drži termina in zahteva, da se mu blago doloži izven termina, plača sam stroške prevoza, kakor tudi tovarni list. Drugače pa plača te stroške zadruga. Tudi za doloži zabojev in druge embalaže, ako se jo doloži k terminu, plača zadruga tovarnino, le tovarni list plačajo člani.

Izdajatelj: »Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic v Sloveniji«. Telef. 2641.

Glavni in odgovorni urednik Fr. Rupnik, tisk tiskarne Makso Hrovatin; vsi v Ljubljani.